

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

İKTİSADİ GÖRÜNÜM VE PARA POLİTİKASI

24 Şubat 2016

Ankara

Özet: Makroekonomik Görünüm ve Para Politikası

- Dış ticaret hadlerindeki olumlu gelişmeler ve tüketici kredilerinin ılımlı seyri cari dengedeki iyileşmeyi desteklemektedir.
- Artan jeopolitik risklere karşın Avrupa Birliği ülkelerinin talebindeki artışın ihracat üzerindeki olumlu etkisi güçlenerek sürmektedir.
- Enerji fiyatlarındaki gelişmeler enflasyonu olumlu yönde etkilemeye devam etmektedir. Bununla birlikte, artan maliyet unsurları çekirdek enflasyon eğilimindeki iyileşmeyi sınırlamaktadır.
- Bu çerçevede ücret gelişmelerinin ve küresel piyasalardaki belirsizliklerin enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışları üzerindeki etkileri dikkate alınarak, gerekli görülen süre boyunca likidite politikasındaki sıkı duruş korunacaktır.

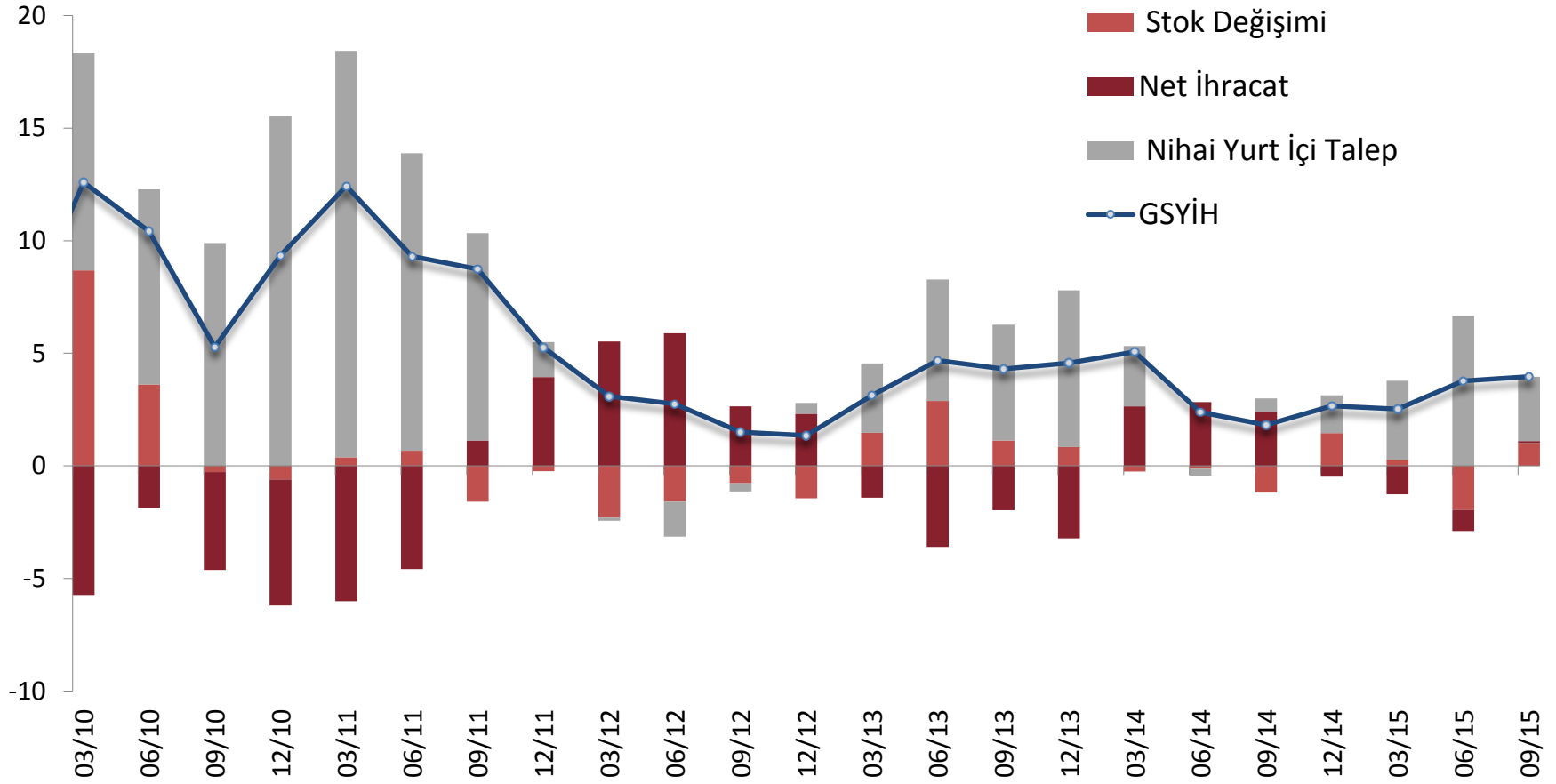
Sunum Planı

1. İktisadi Faaliyet
2. Dış Denge
3. Enflasyon
4. Parasal ve Finansal Koşullar

İKTİSADİ FAALİYET VE DENGELENME

GSYİH büyümesi dayanıklı ve istikrarlı seyrini korumaktadır.

GSYİH Büyümesine Katkılar (Yüzde Puan)

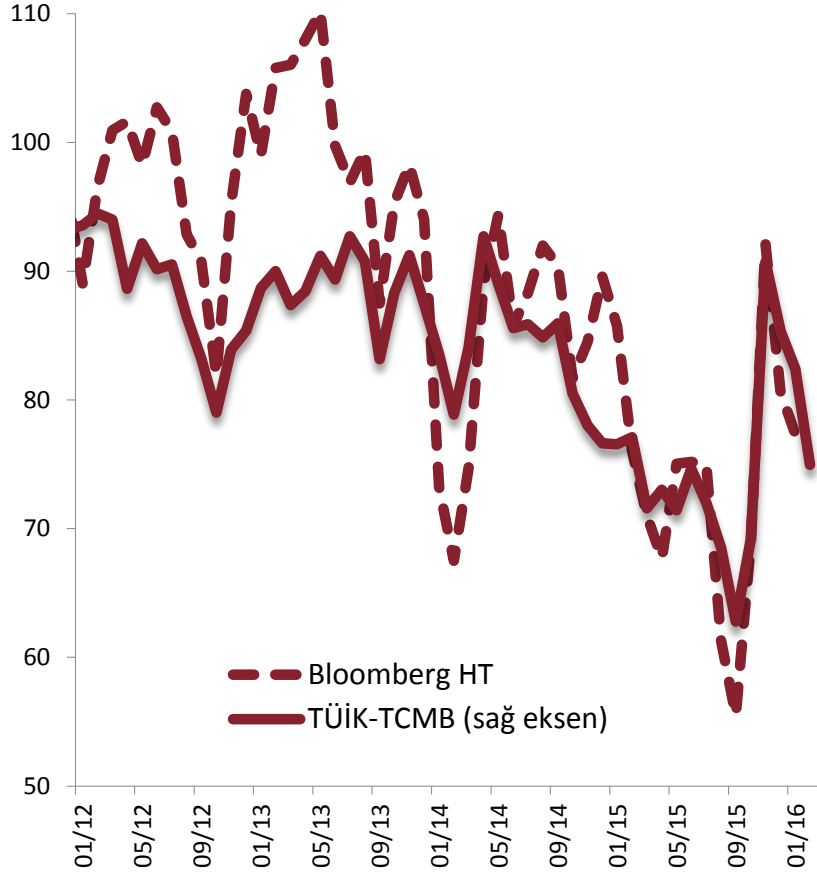

Kaynak: TÜİK

Son Veri: 2015 Ç3

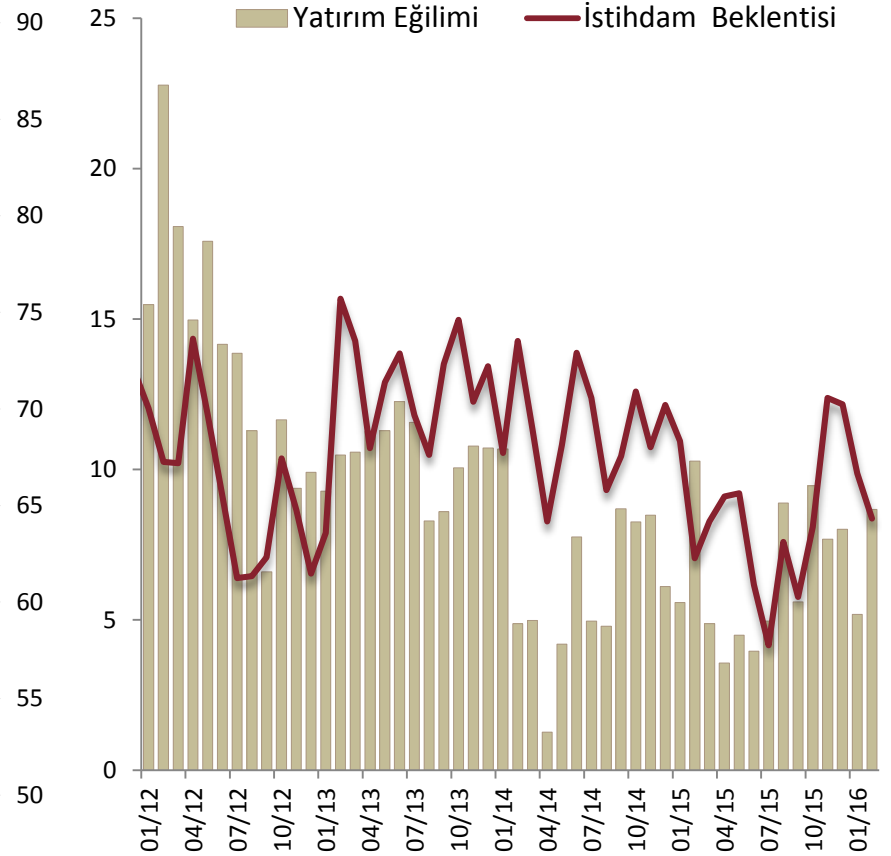
Güven endeksleri oynak bir seyir izlemektedir.

Tüketici Güveni

Kaynak: Bloomberg HT, TÜİK, TCMB. Son Veri: Bloomberg HT Anketi için Ocak 2016, TÜİK-TCMB Anketi için Şubat 2016.

Yatırım Eğilimi ve İstihdam Beklentisi (Mevsimsellikten Arındırılmış)

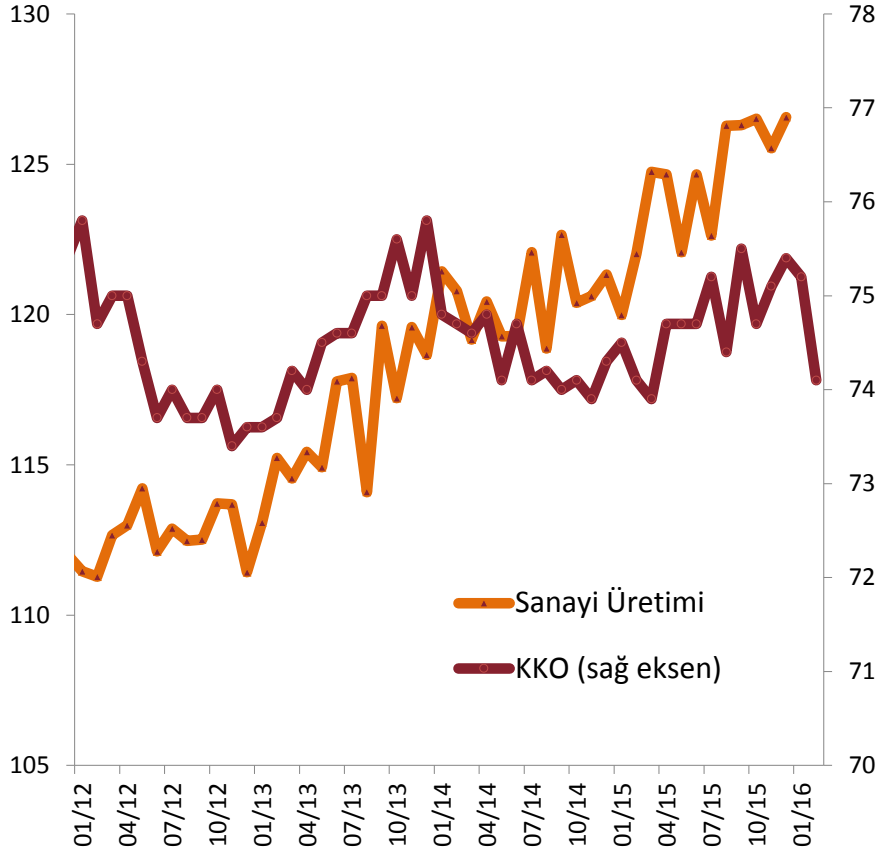

Kaynak: TCMB İktisadi Yönelim Anketi.

Son Veri: Şubat 2016.

Son dönemde sanayi üretiminde ılımlı artış eğilimi sürerken dış sipariş göstergelerinde bir miktar bozulma gözlenmiştir.

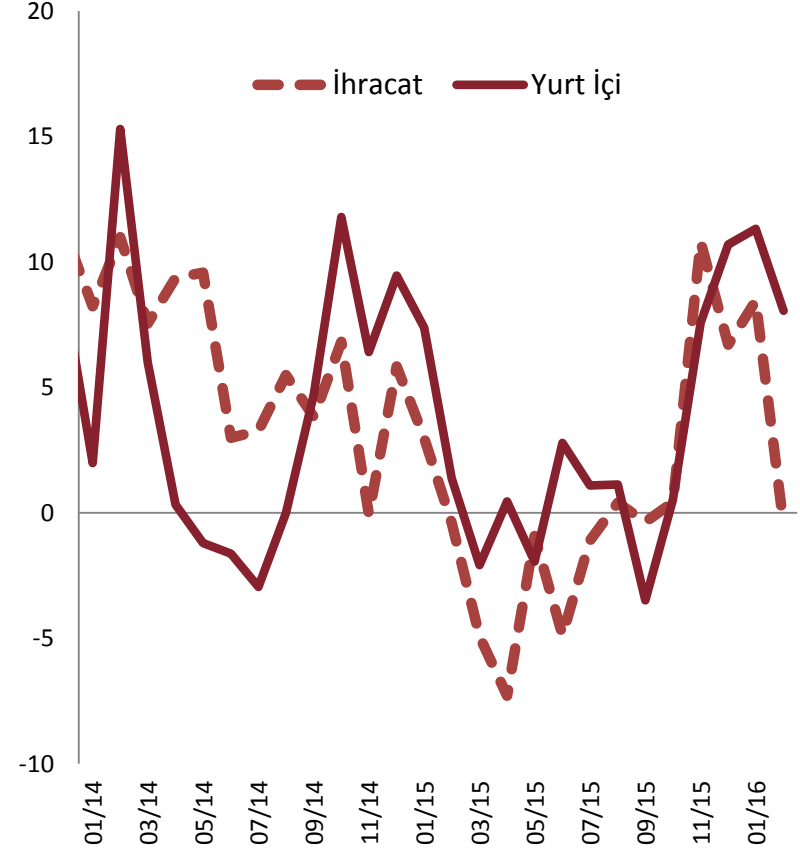
Sanayi Üretimi ve Kapasite Kullanım Oranı (Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Son Veri: Sanayi Üretimi, Aralık 2015.
KKO, Şubat 2016.

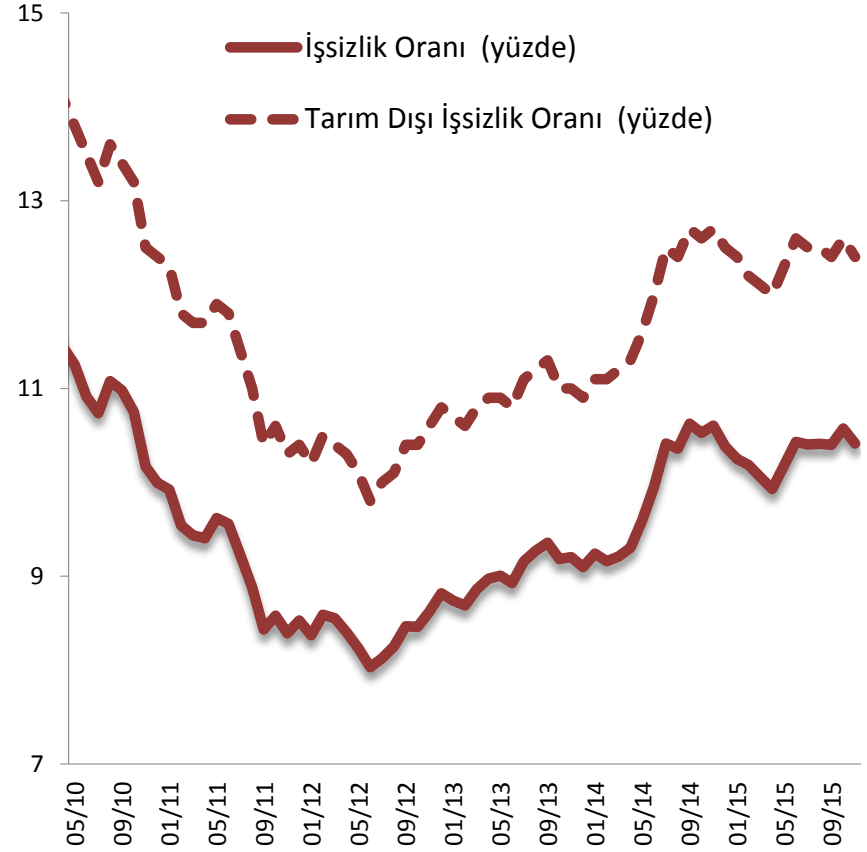
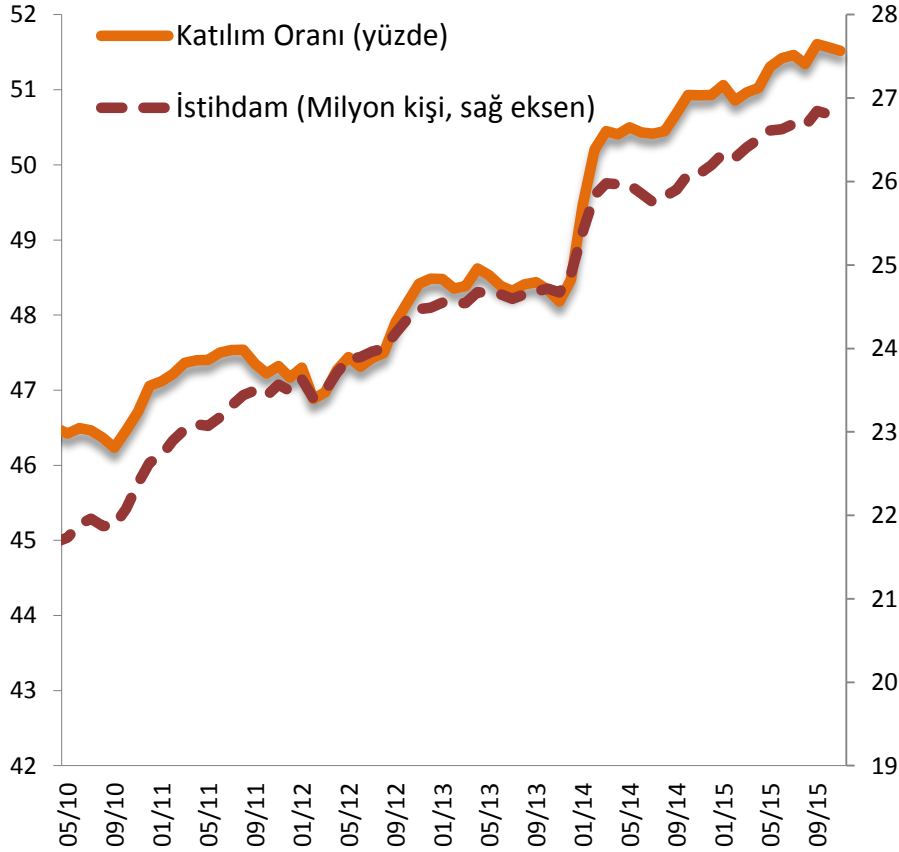
Kayıtlı Siparişler (Anket Sonucu) (Son 3 ay, Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: TCMB İktisadi Yönelim Anketi.

Son Veri: Şubat 2016.

İstihdamdaki istikrarlı artış devam etmektedir.

Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketi, TCMB.

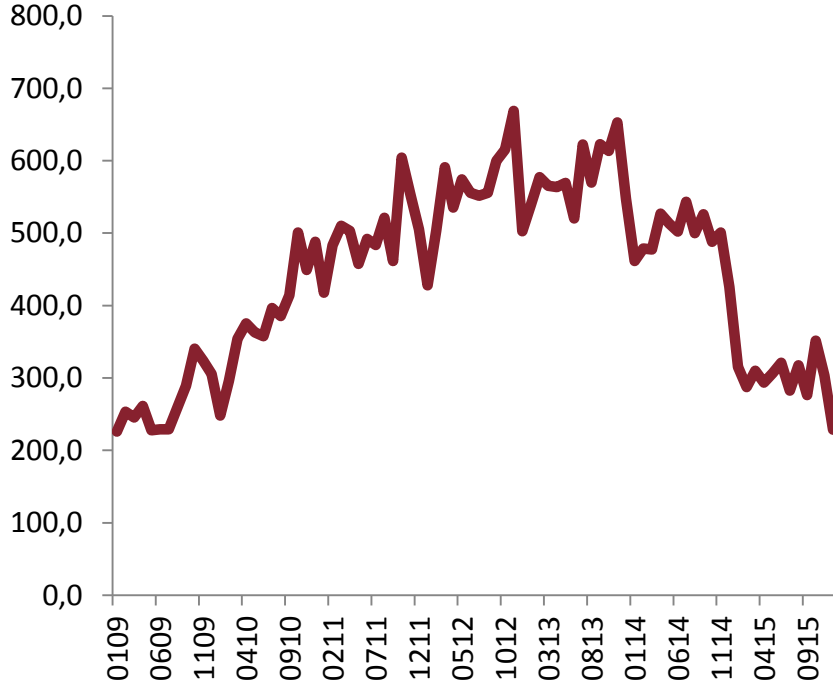
Son Veri: Kasım 2015.

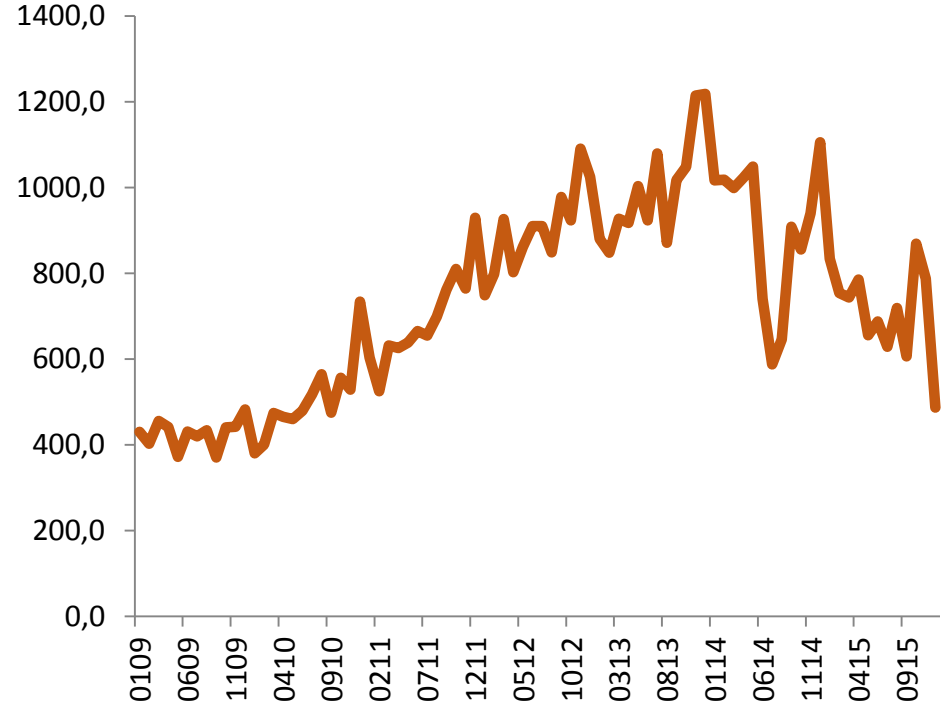
DIŞ DENCE

Artan jeopolitik risklere karşın ...

Rusya'ya İhracat
(Aylık, Milyon ABD Doları)

Irak'a İhracat
(Aylık, Milyon ABD Doları)

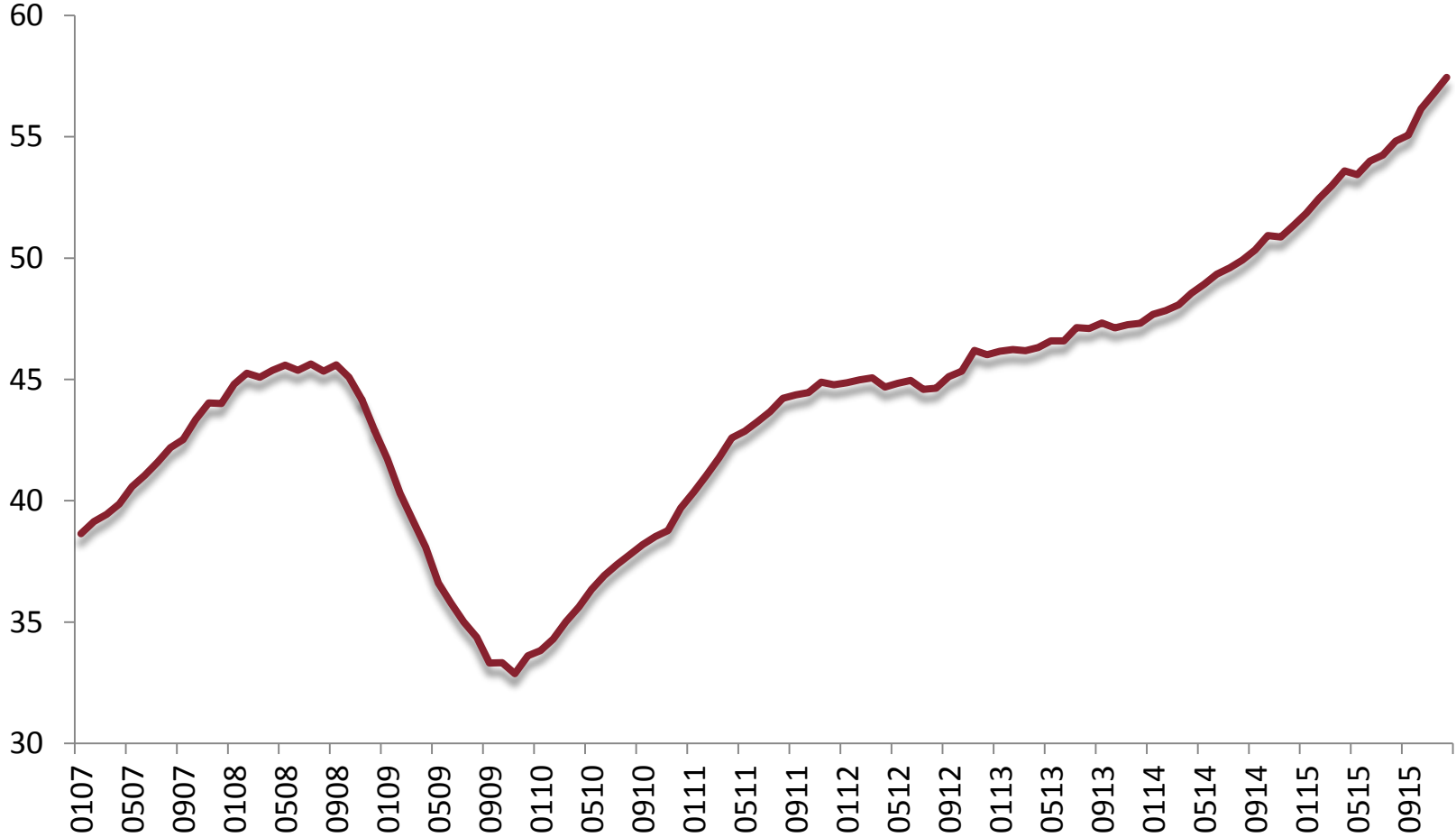

Kaynak: TÜİK

Son Veri: Aralık 2015.

... Avrupa Birliği ülkelerinin talebindeki artışın ihracat üzerindeki olumlu etkisi güçlenerek sürmektedir.

Avrupa Birliđine İhracat
(12 aylık birikimli, milyar Euro)

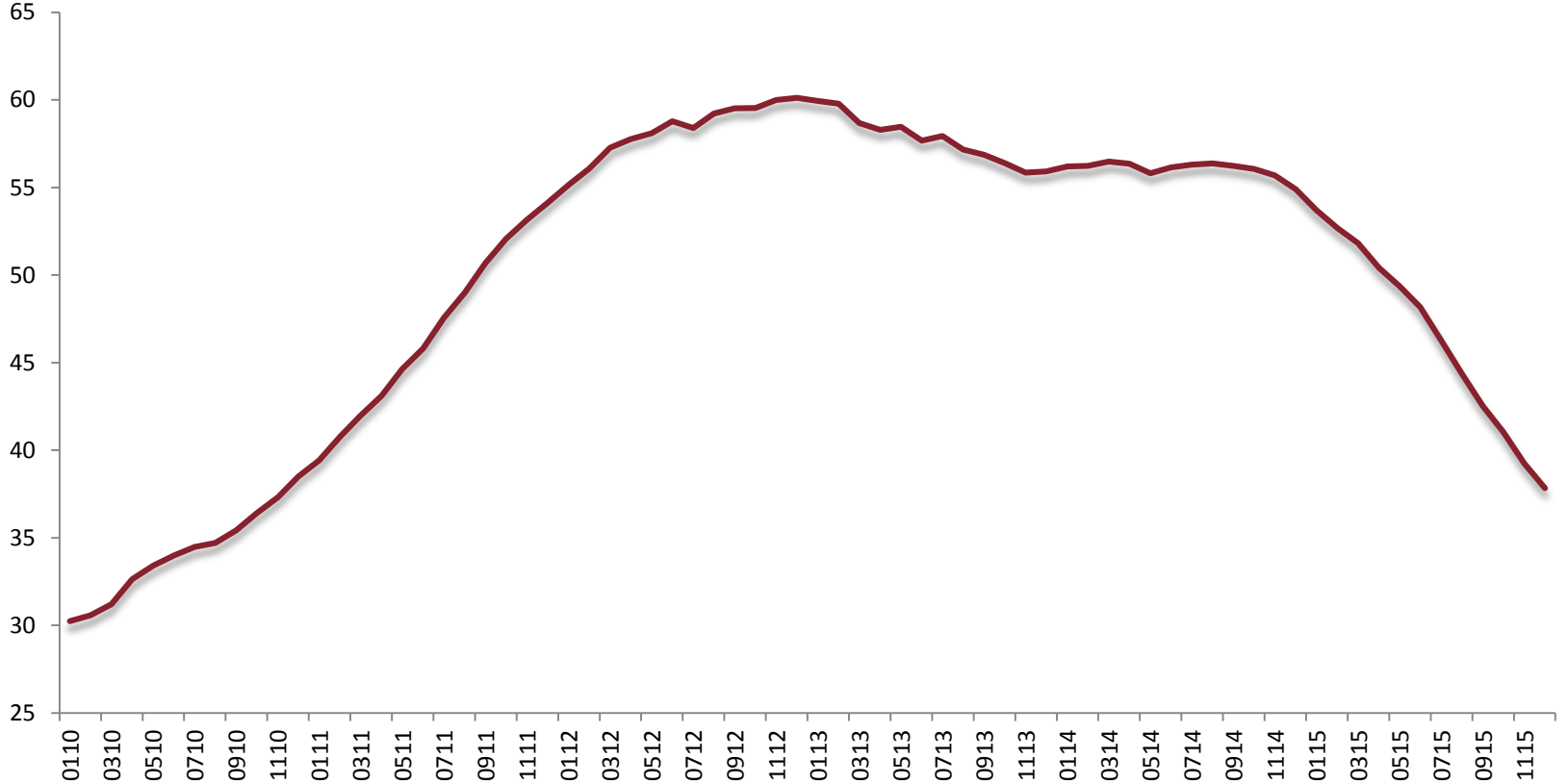
Kaynak: TÜİK.

Son Veri: Aralık 2015.

Petrol fiyatlarındaki düşüşün cari denge üzerindeki olumlu etkisinin sürmesi beklenmektedir.

Enerji İthalatı

(12-Aylık Birikimli, Milyar ABD Doları)

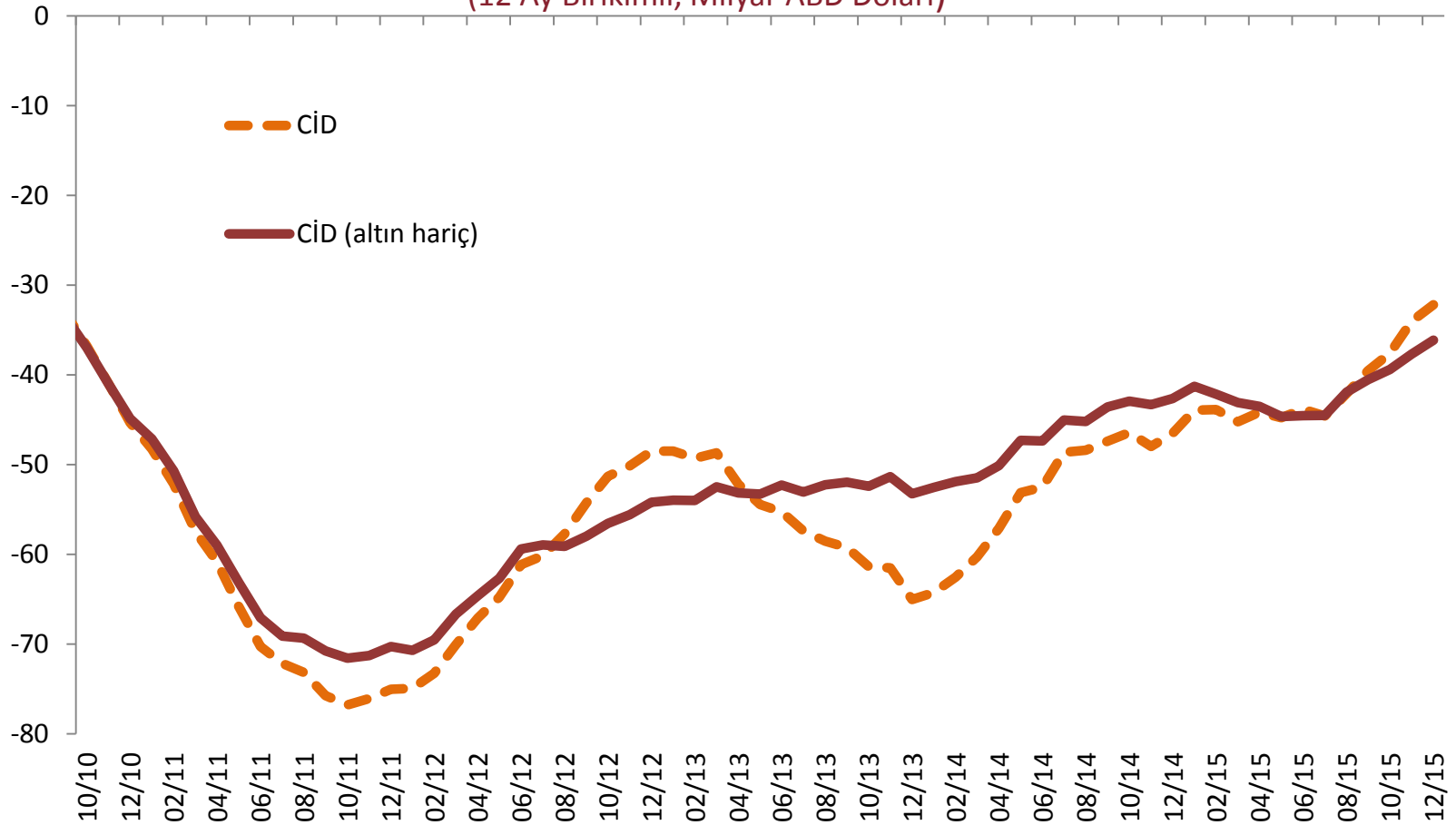
Kaynak: TÜİK

Son Veri: Aralık 2015.

Önümüzdeki dönemde cari işlemler dengesindeki iyileşmenin devam edeceği öngörülmektedir.

Cari İşlemler Dengesi

(12 Ay Birikimli, Milyar ABD Doları)

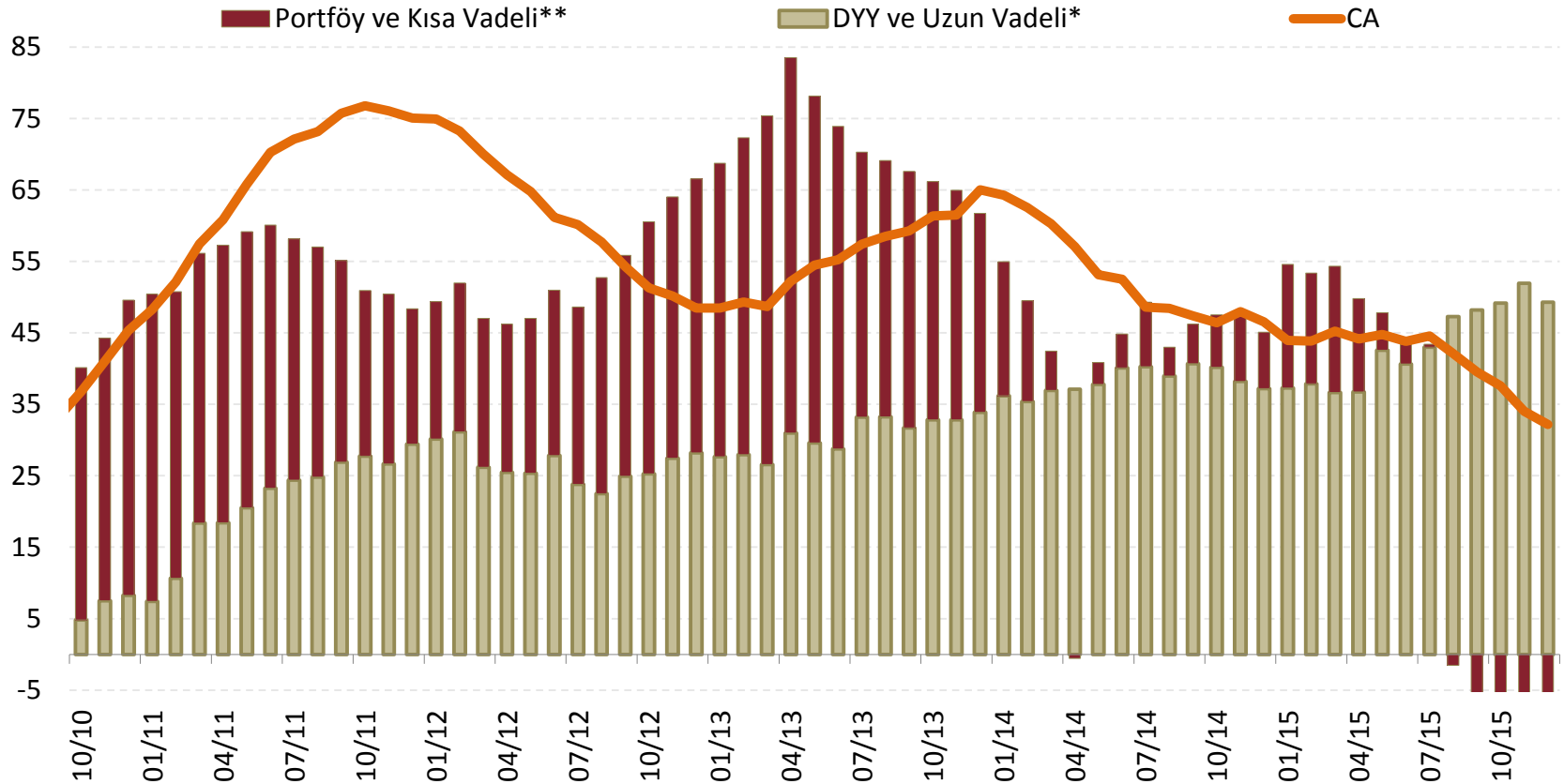

Kaynak: TCMB.

Son Veri: Aralık 2015.

Cari işlemler açığı finansmanı uzun vadeli borçlanma ve doğrudan yabancı sermaye yatırımları ile sağlamaktadır.

(12-aylık birikimli, Milyar ABD doları)

Kaynak: TCMB.

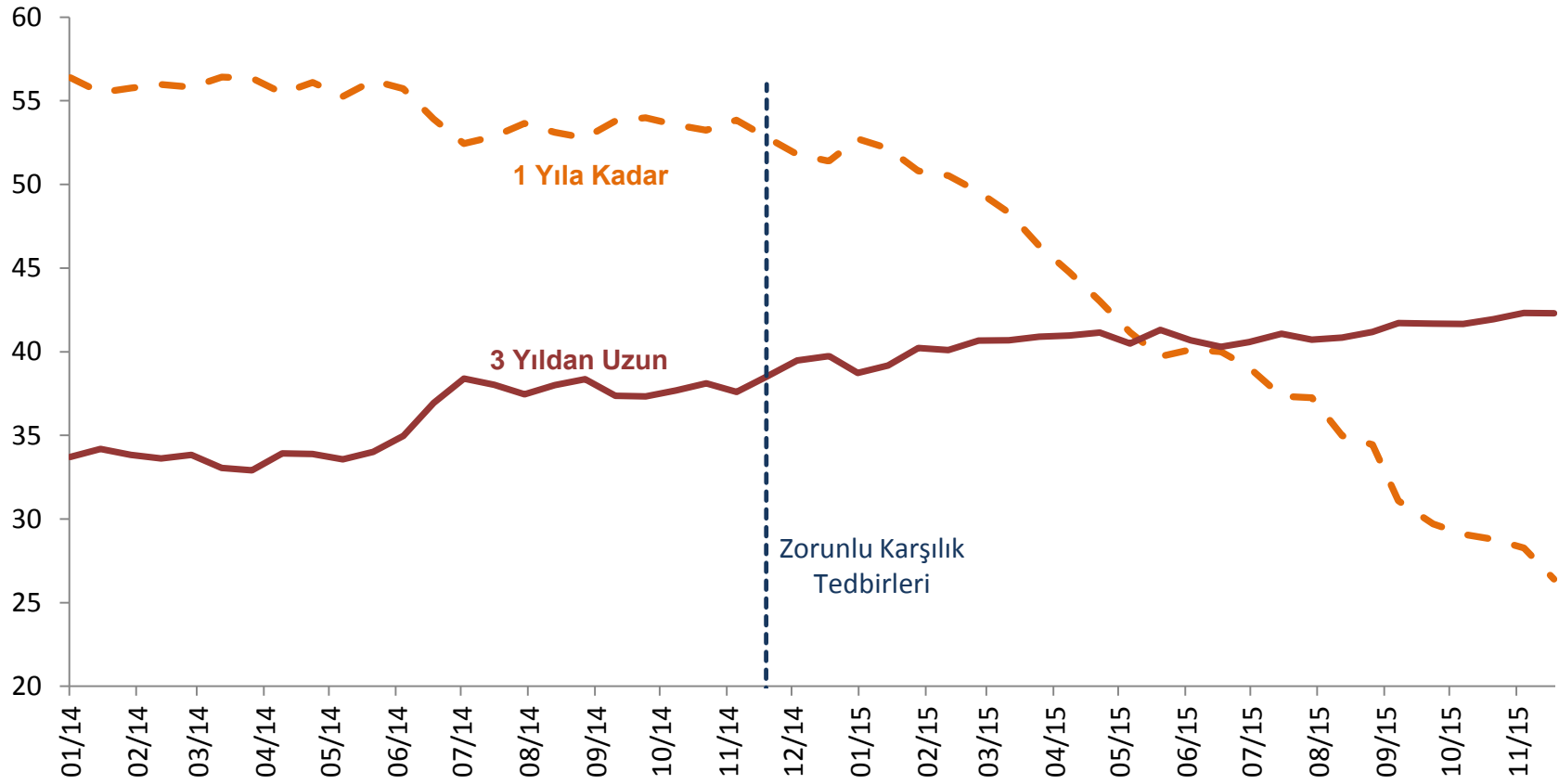
*Uzun vadeli sermaye hareketleri banka ve özel sektörün uzun vadeli net kredi kullanımlarını ve banka, özel sektör ve Hazine'nin tahvil ihraçlarını kapsamaktadır.

**Kısa vadeli sermaye hareketleri banka ve özel sektörün net kısa vadeli kredi kullanımları ve bankalardaki mevduatları kapsamaktadır.

Son Veri: Aralık 2015.

Finansal sektörün yabancı para çekirdek dışı yükümlülüklerinin vadesi son dönemde uzamaya devam etmektedir.

Çekirdek-Dışı YP Yükümlülüklerin Vade Dağılımı
(Yüzde Pay)

Kaynak: TCMB

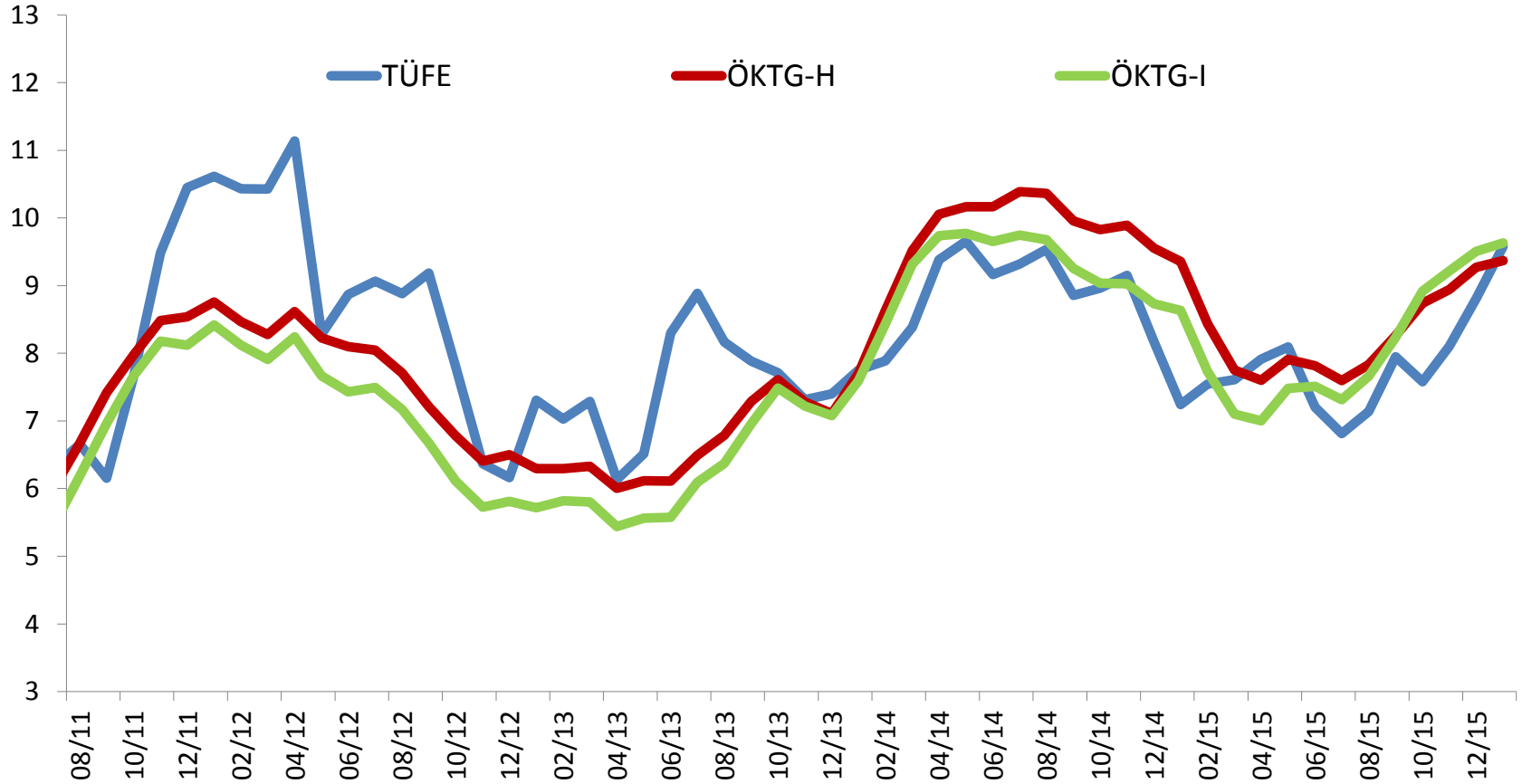
Son Veri: 4 Aralık 2015.

ENFLASYON

Döviz kuru hareketlerinin gecikmeli etkileri ve gıda fiyatlarındaki yüksek artışlar sonucu enflasyon göstergeleri son aylarda yükseliş göstermiştir.

(Yıllık Yüzde Değişim)

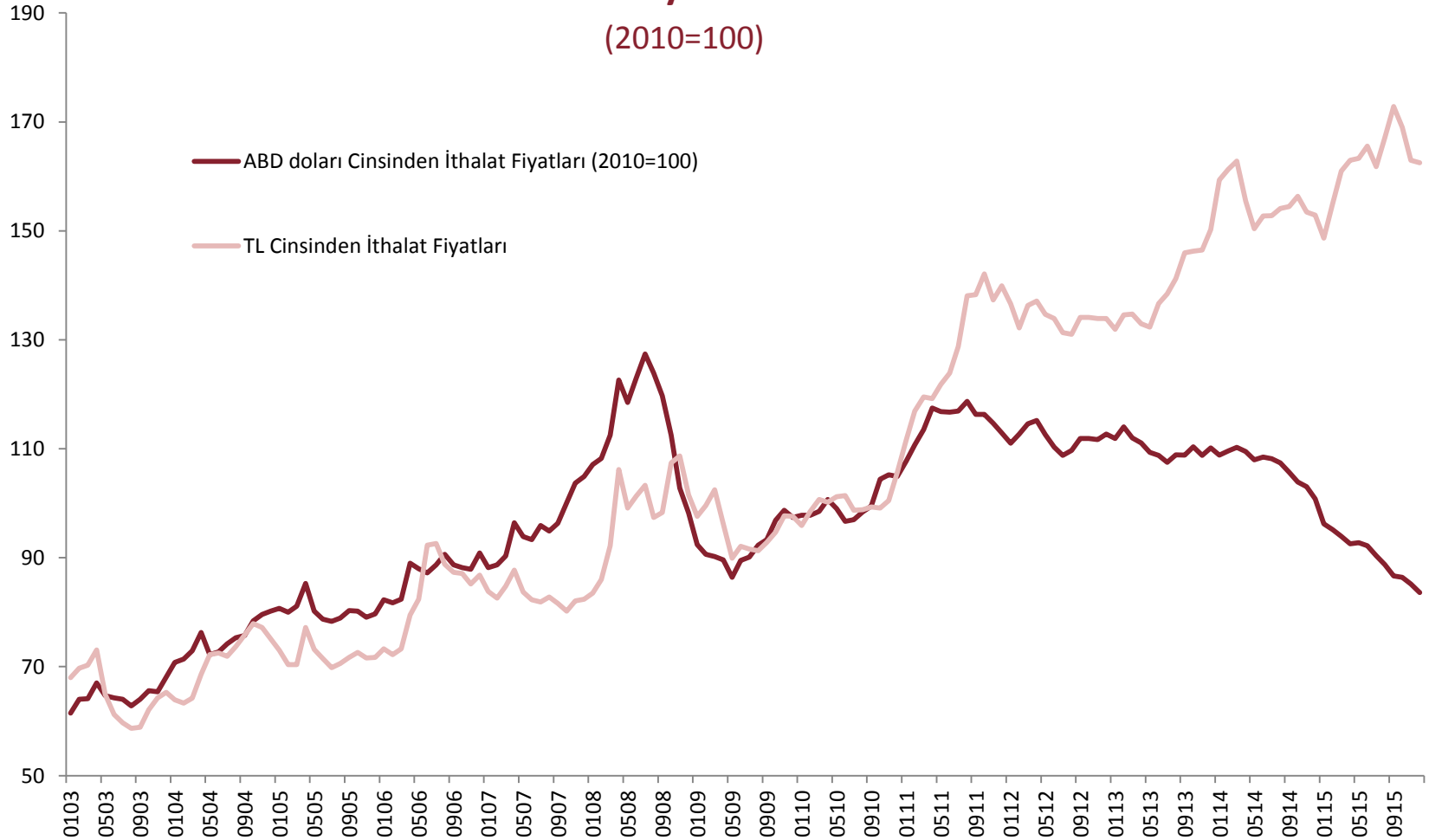

Kaynak: TÜİK.

Son Veri: Ocak 2016.

İthalat fiyatlarındaki düşüş döviz kurundan enflasyona geçiş etkisini kısmen telafi etmektedir.

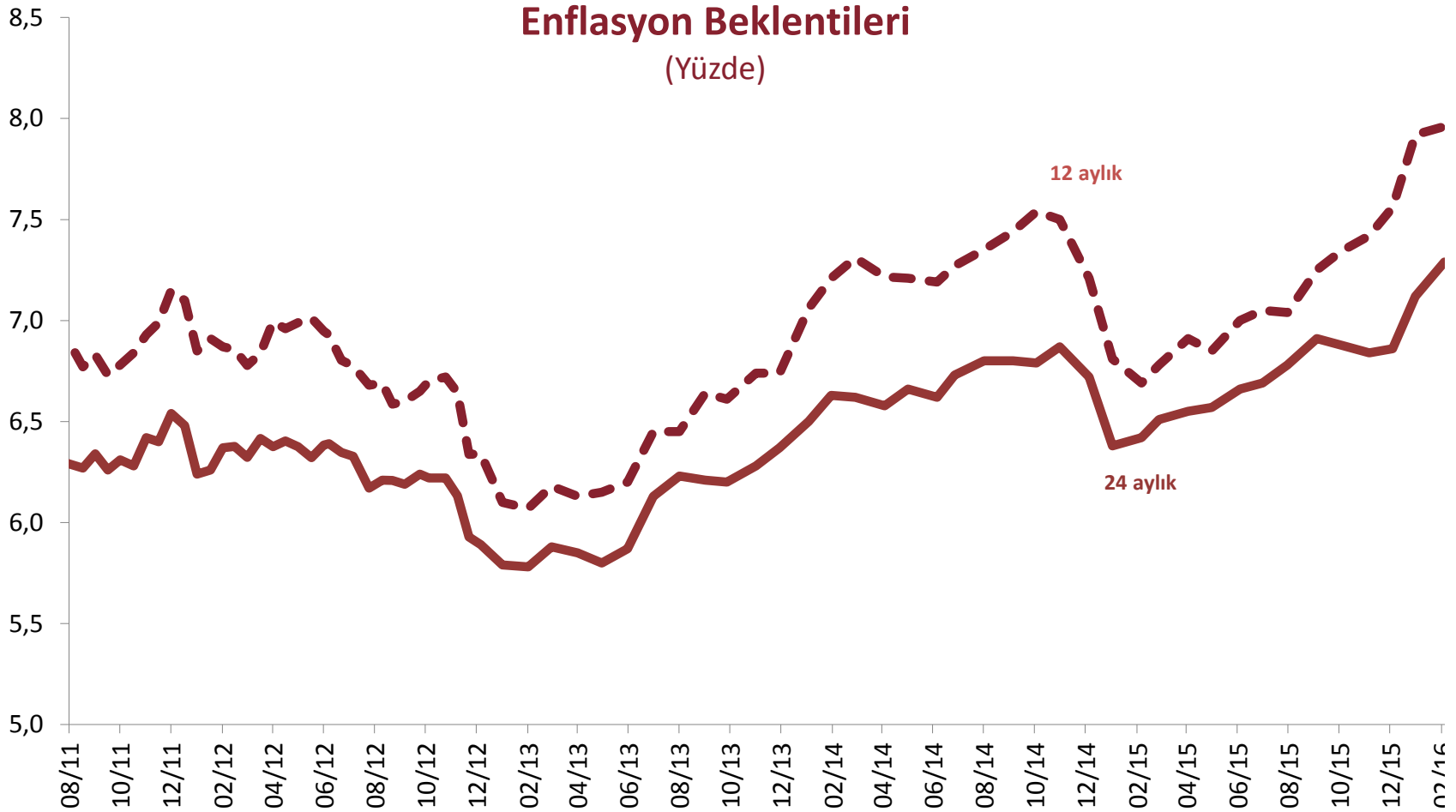
İthalat Fiyat Endeksi (2010=100)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Son Veri: Aralık 2015.

Orta vadeli enflasyon beklentileri son bir yıldır yukarı yönlü bir hareket sergilemiştir.

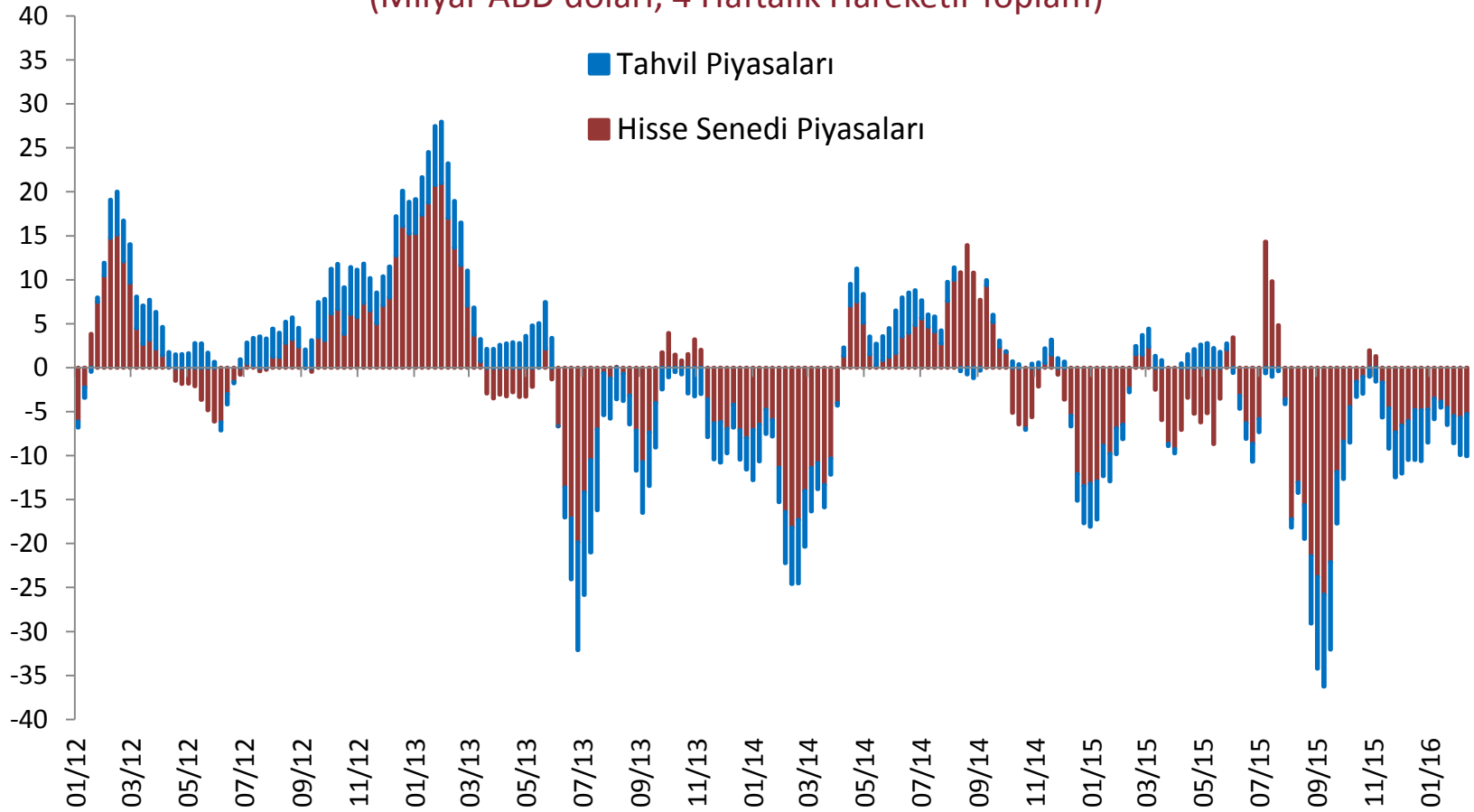
Kaynak: TCMB.

Son Veri: Şubat 2016.

Parasal ve Finansal Koşullar

Gelişmekte olan ülkelere yönelik portföy akımları zayıf bir seyir izlemektedir.

Gelişmekte Olan Ükelere Hisse Senedi ve Tahvil Akımları (Milyar ABD doları, 4 Haftalık Hareketli Toplam)

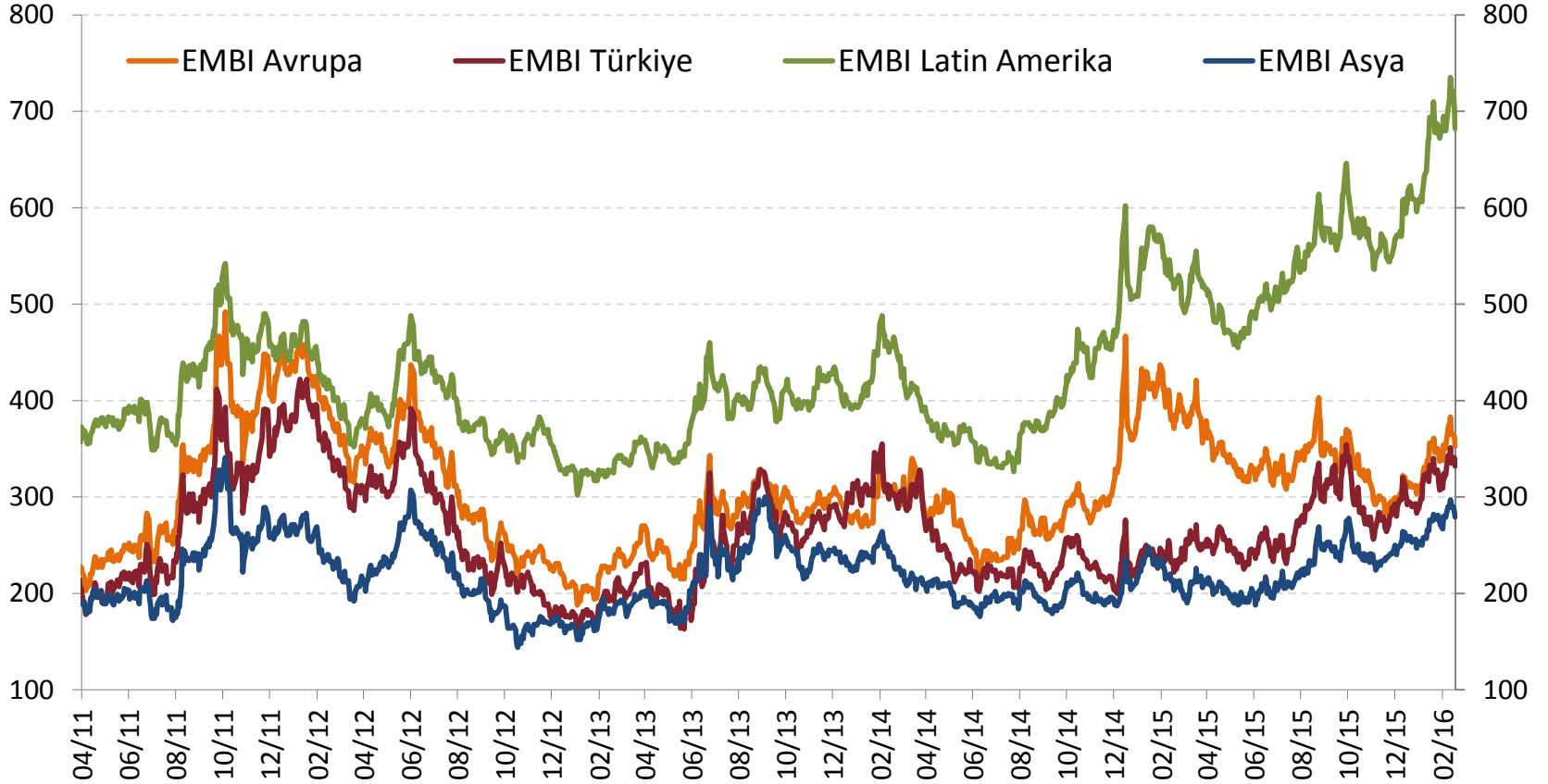

Kaynak: EPFR.

Son Veri: 10 Şubat 2016.

Gelişmekte olan ülkelerin risk primi göstergeleri oynak bir seyir izlemektedir.

Ülkelerin ve Bölgelerin Risk Primleri (Baz Puan)

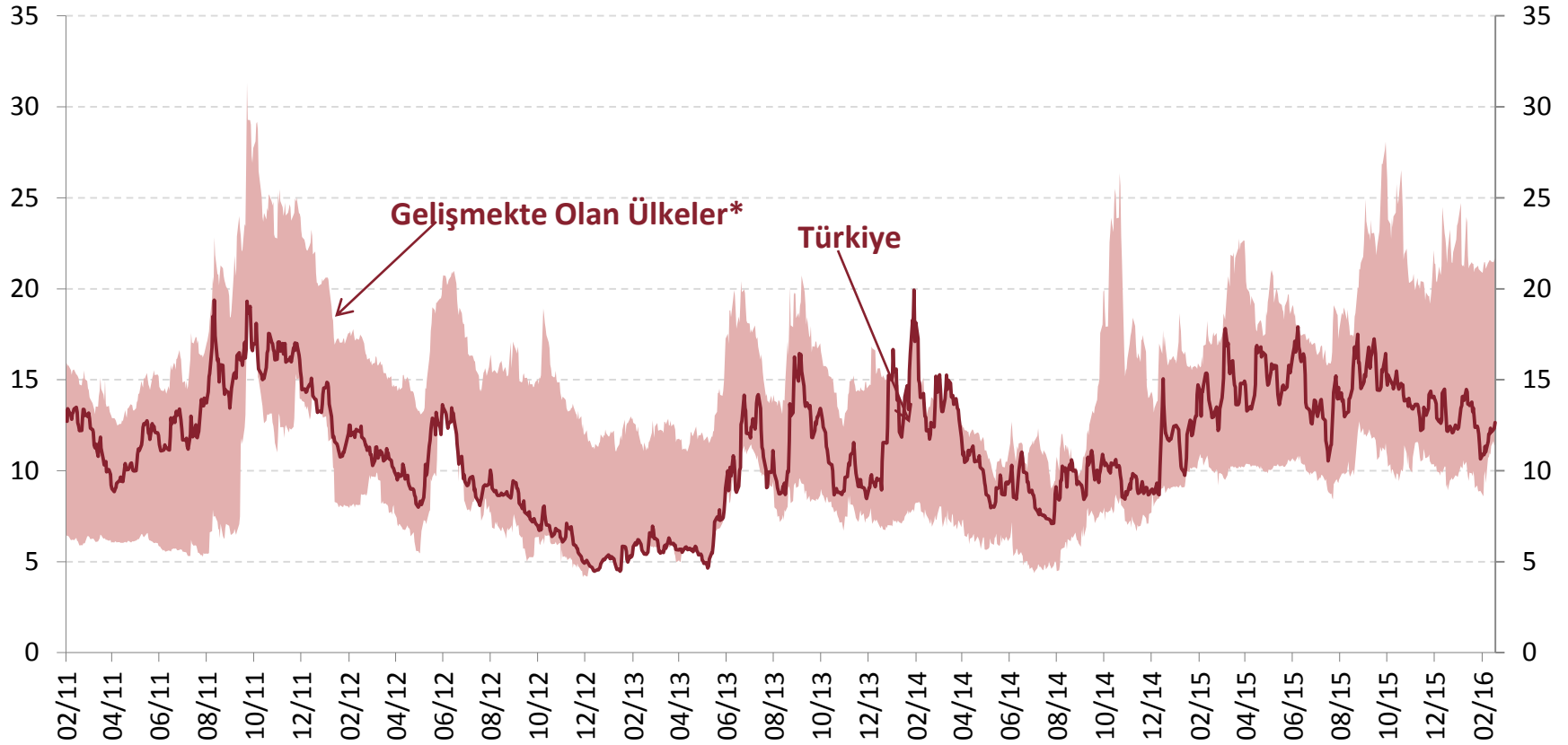

Kaynak: Bloomberg.

Son Veri: 17 Şubat 2016.

Döviz kurları da oynak seyretmeye devam etmektedir.

İma Edilen Döviz Kuru Oynaklığı (1 Ay, Yüzde)

Kaynak: Bloomberg

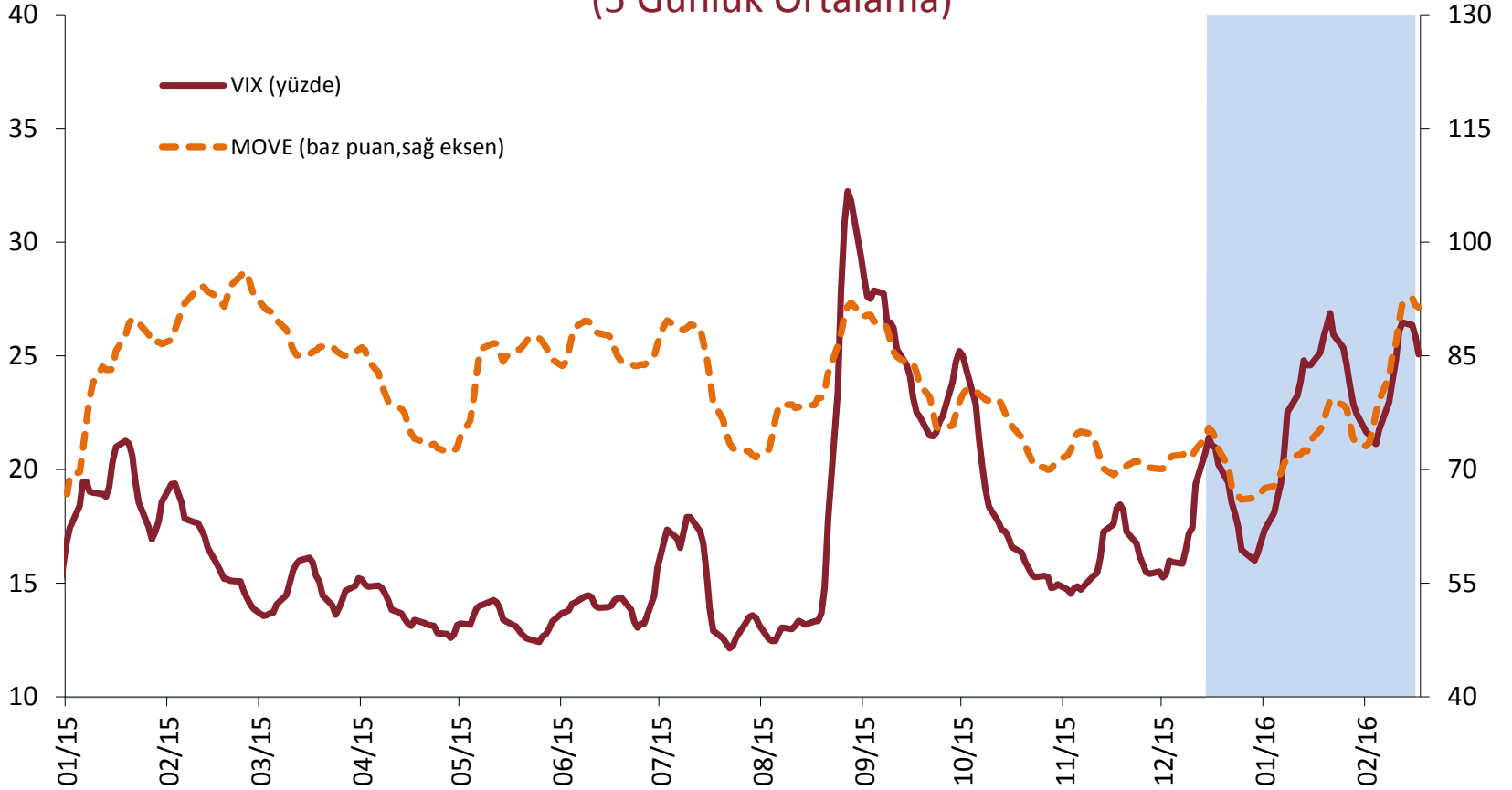
• Gelişmekte olan ülkeler arasında Brezilya, Şili, Kolombiya, Meksika, Polonya, Çek C., G. Afrika, Endonezya, Romanya para birimlerinin ABD doları karşısında ima edilen oynaklığı kullanılmıştır.

Son Veri: 17 Şubat 2016.

Küresel oynaklıkta geçen yıl sonunda gözlenen düşüş kalıcı olmamıştır.

VIX ve MOVE Oynaklık Endeksleri

(5 Günlük Ortalama)

Kaynak: TCMB

*Taralı alan 16 Aralık 2015'deki Fed faiz artırımından sonraki dönemi göstermektedir.

Son Veri: 17 Şubat 2016.

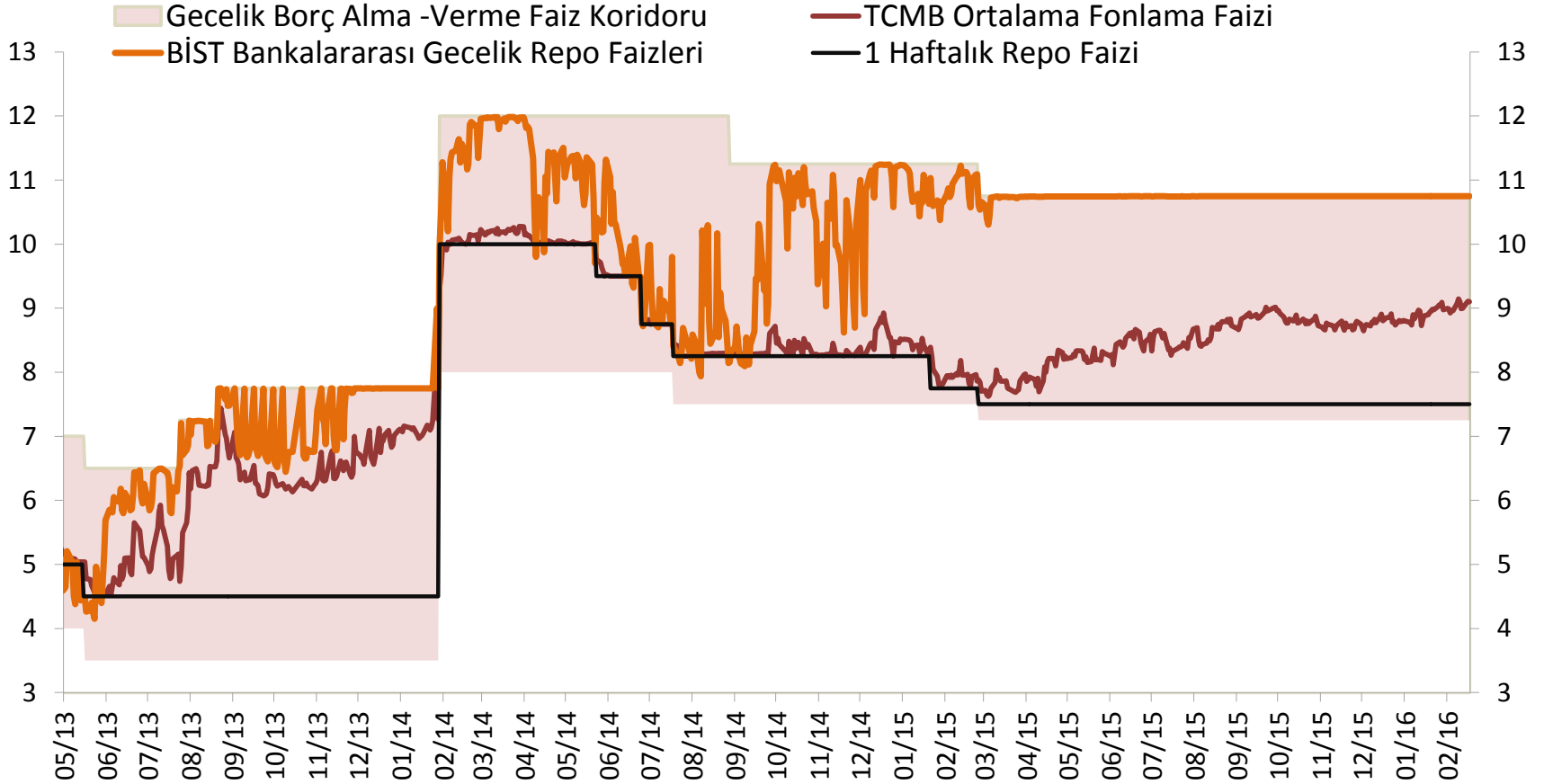
Esnek Döviz Satım İhaleleri

- Önümüzdeki dönemde cari açığı iyileşme ve enerji fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle döviz talebinin önemli ölçüde azalması beklenmektedir.
- Döviz likiditesi araçları da Türk lirasının değerini dengeleyici yönde kullanılmaya devam edilecektir.
- Bu çerçevede, esnek döviz satım ihaleleri yoluyla gerekli görülen tutarlarda döviz likiditesi sağlanmaya devam edilecektir.

Para politikasındaki sıkı duruş gerekli görülen süre boyunca sürdürülecektir.

Faiz Oranları

(Yüzde)

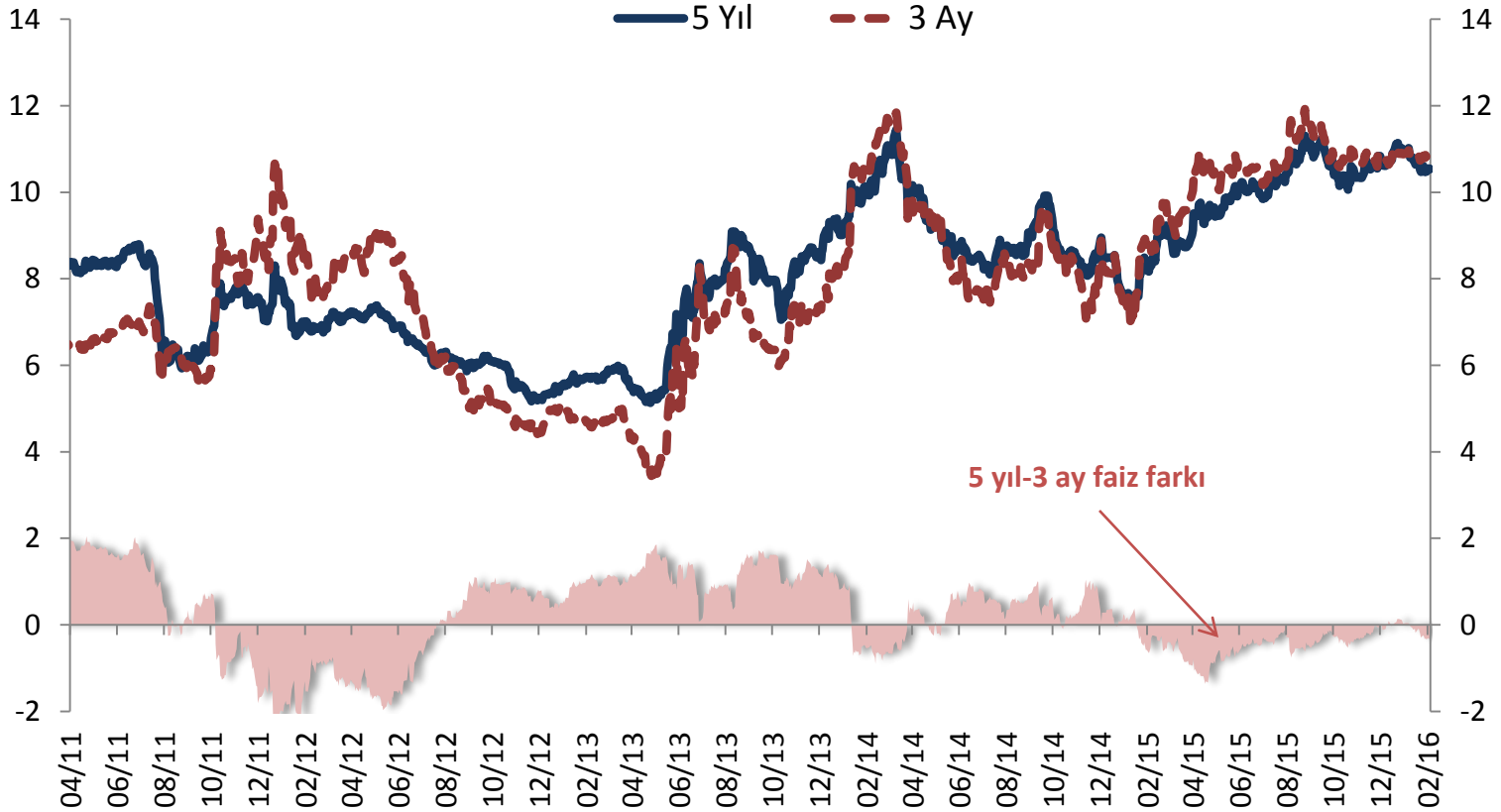

Kaynak: TCMB

Son Veri : 17 Şubat 2016.

Getiri eğrisi yataya yakın konumunu korumaktadır.

Kur Takası Faiz Oranları (Yüzde)

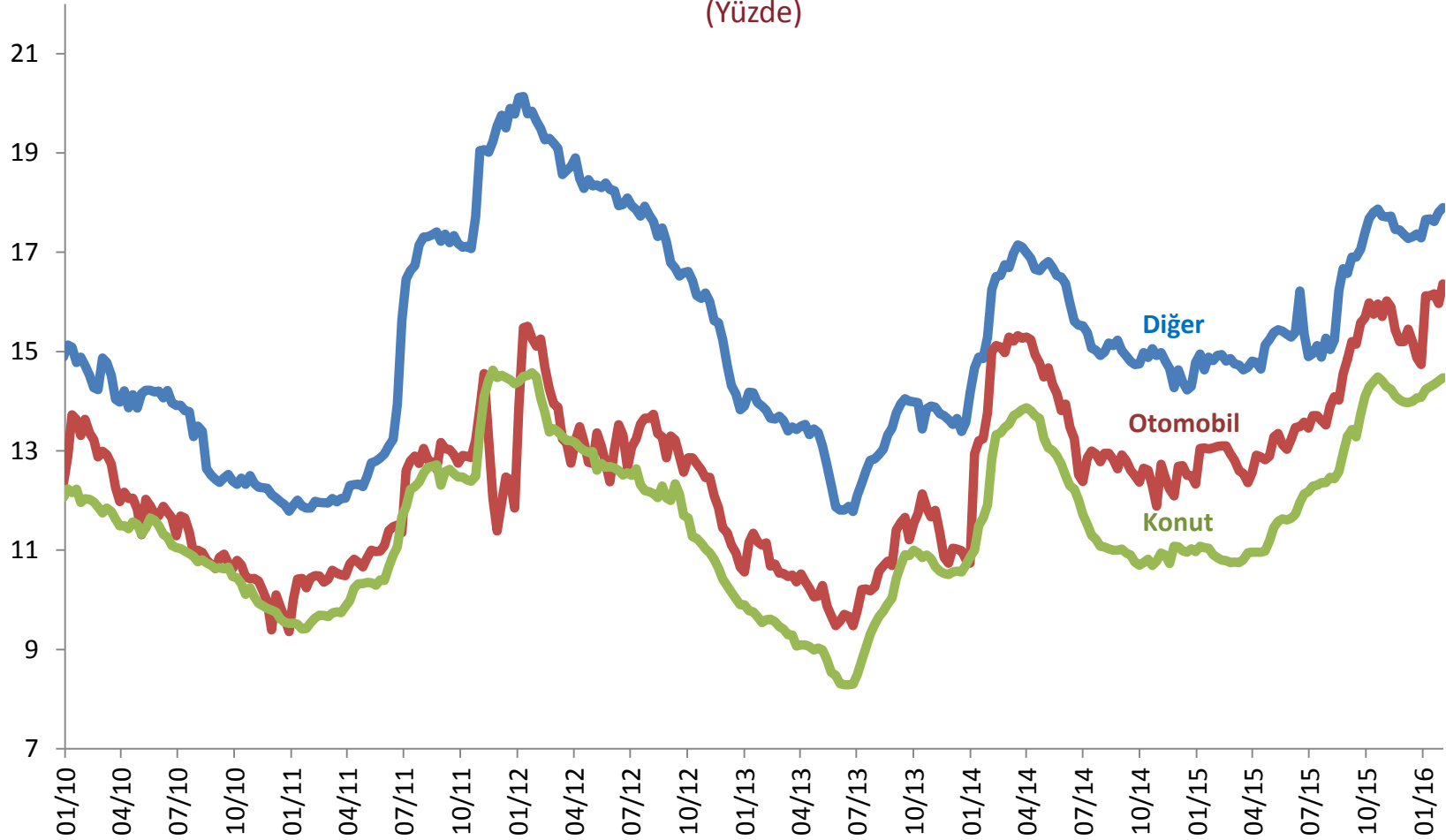

Kaynak: TCMB.

Son Veri: 17 Şubat 2016.

Sıkılaşan finansal koşullara bağlı olarak son aylarda tüketiciler kredisi faiz oranları yükselmiştir.

Tüketiciler Kredi Faizleri (Yüzde)

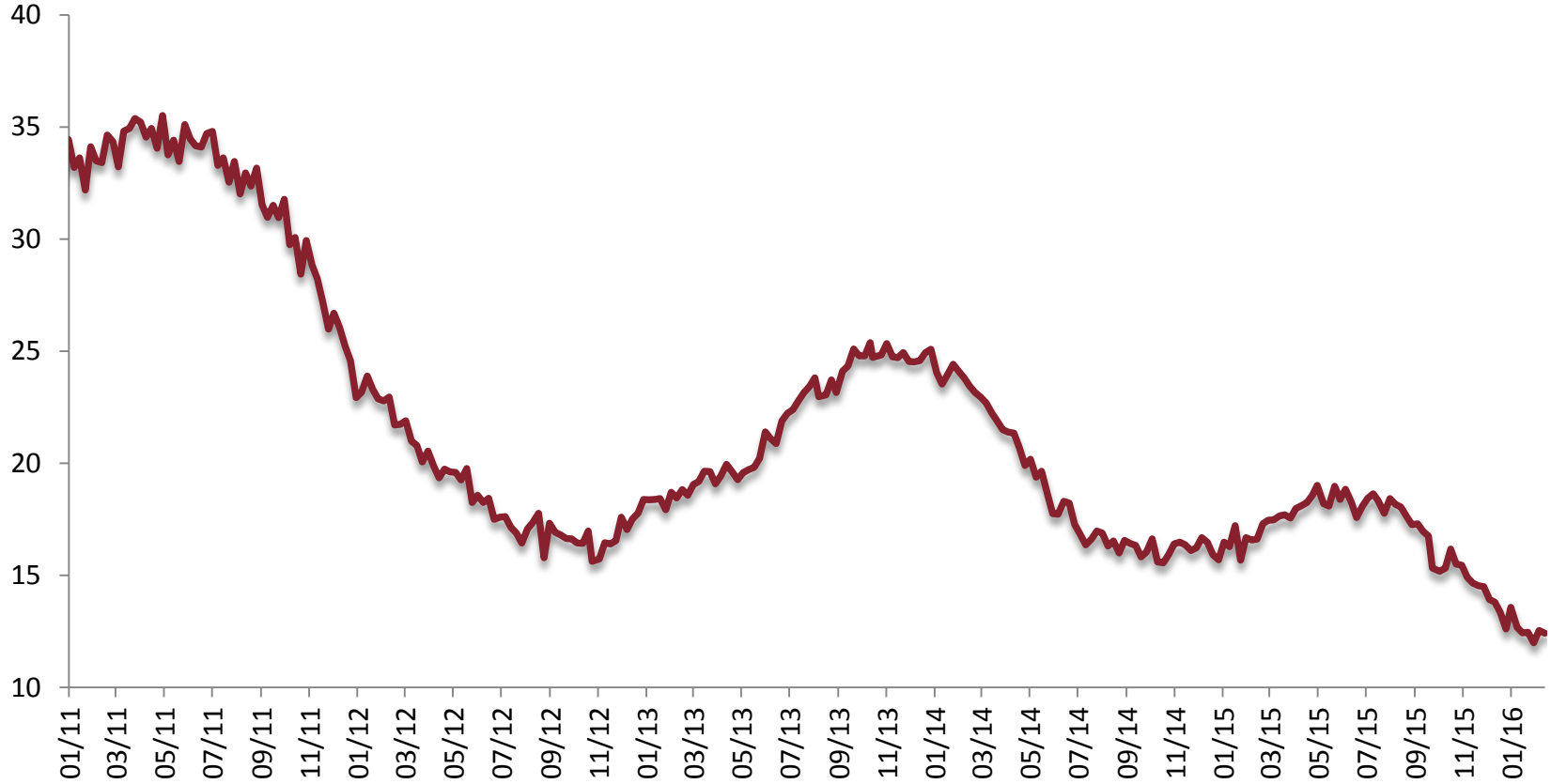

Kaynak: TCMB.

Son Veri: 11 Aralık 2015.

Parasal ve finansal koşullardaki sıkılaşma sonucu yıllık kredi büyüme hızlarındaki azalış sürmektedir.

Toplam Kredi Büyümesi (Yıllık Değişim, Yüzde)

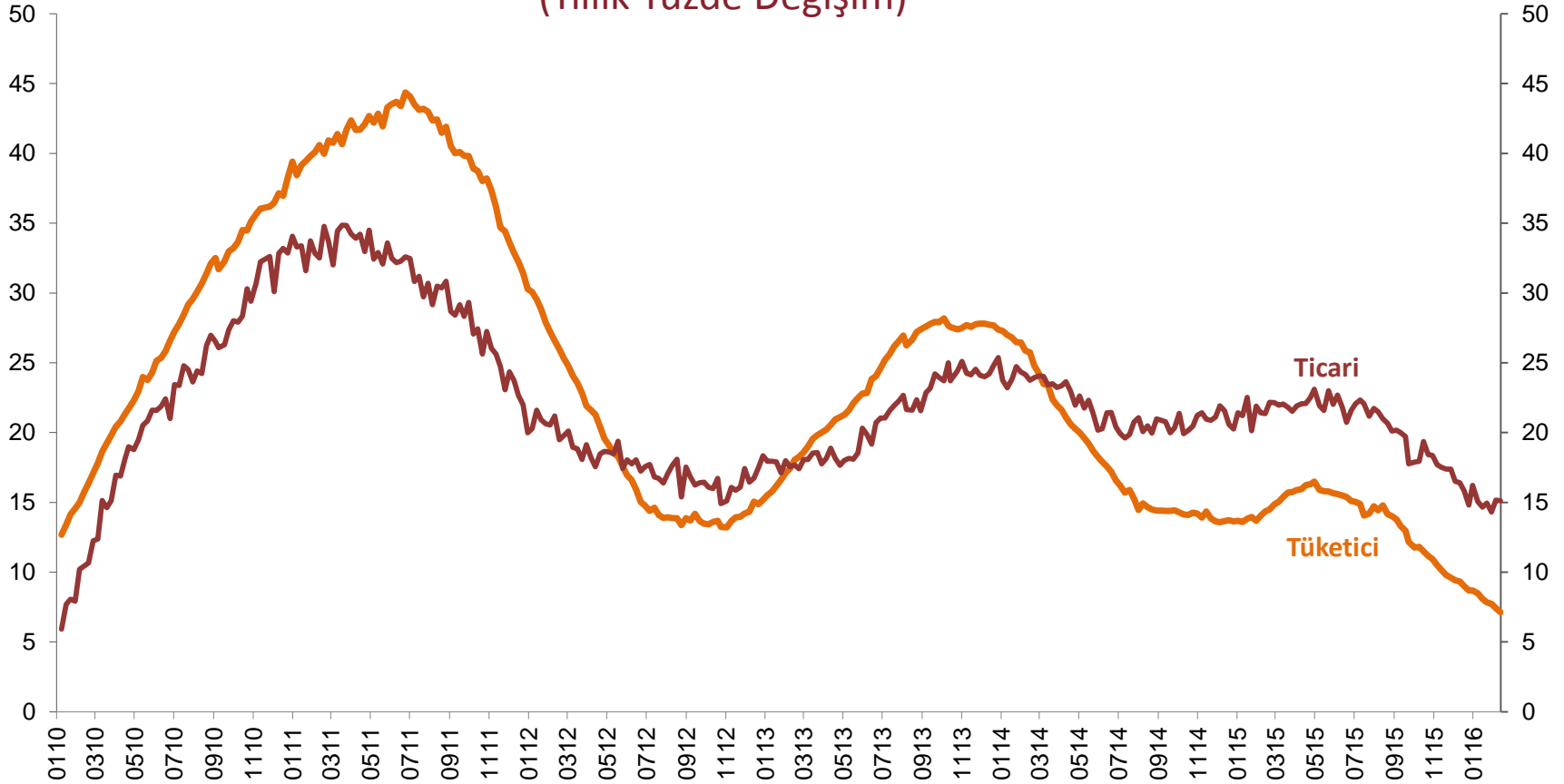

Kaynak: TCMB.

Son Veri: 12 Şubat 2015.
Toplam Bankacılık Sektörü (Katılım Bankaları dahil), TGA Hariç
Kur Etkisinden Arındırılmış.

Ticari kredilerin tüketici kredilerine göre daha hızlı büyümesi fiyat istikrarına, finansal istikrara ve dengelenme sürecine katkı yapmaktadır.

Ticari ve Tüketici Kredi Büyümesi (Yıllık Yüzde Değişim)

Kaynak: TCMB.

Son Veri: 12 Şubat 2015.

Tüm Bankacılık Sektörü (Mevduat bankaları, Katılım bankaları ve Kalkınma/Yatırım bankaları).

Özet: Makroekonomik Görünüm ve Para Politikası

- Dış ticaret hadlerindeki olumlu gelişmeler ve tüketici kredilerinin ılımlı seyri cari dengedeki iyileşmeyi desteklemektedir.
- Artan jeopolitik risklere karşın Avrupa Birliği ülkelerinin talebindeki artışın ihracat üzerindeki olumlu etkisi güçlenerek sürmektedir.
- Enerji fiyatlarındaki gelişmeler enflasyonu olumlu yönde etkilemeye devam etmektedir. Bununla birlikte, artan maliyet unsurları çekirdek enflasyon eğilimindeki iyileşmeyi sınırlamaktadır.
- Bu çerçevede ücret gelişmelerinin ve küresel piyasalardaki belirsizliklerin enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışları üzerindeki etkileri dikkate alınarak, gerekli görülen süre boyunca likidite politikasındaki sıkı duruş korunacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

İKTİSADİ GÖRÜNÜM VE PARA POLİTİKASI

24 Şubat 2016

Ankara